

NCG-1601250302020203 Seat No. _____

M. A. (Sem. II) (CBCS) Examination

April/May – 2017

Economics

(Economics of Infrastructure-II)

(New Course)

Time : $2\frac{1}{2}$ Hours]

[Total Marks : 70

સૂચના : બધા જ પ્રશ્નો ફરજિયાત છે.

૧ વિકાસ એટલે શું ? ભારતમાં થર્મલ, હાઈડલ અને અણુ ઊર્જાના વિકાસની સમસ્યાઓ વિગતવાર સમજાવો. ૧૪

અથવા

૧ પાણી, ગેસ અને વીજળીનું કિંમત નિર્ધારણ સમજાવીને ગ્રામીણ તથા શહેરી વિસ્તારમાં તેના પુરવઠાની સમસ્યા જણાવો. ૧૪

૨ ભારતમાં માર્ગોનું માળખું સમજાવીને તેની નાણાકીય વ્યવસ્થા તથા વિકાસની સમસ્યાઓ સમજાવો. ૧૪

અથવા

૨ ભારતમાં પંચવર્ષીય યોજનાઓ દરમિયાન રેલવે, હવાઈવ્યવહાર તથા વહાણવટાનો વિકાસ વિગતવાર સમજાવો. ૧૪

૩ શિક્ષણ યોજનાનો અભિગમ તથા માનવશક્તિ અભિગમ દર્શાવી શૈક્ષણિક વૃદ્ધિ અને આર્થિક વૃદ્ધિની વિગતવાર ચર્ચા કરો. ૧૪

અથવા

૩ ભારતમાં સ્વાસ્થ્ય સંબંધી સેવાઓની આર્થિક દિશા તથા તેનું નાણાકીય વ્યવસ્થાપન વિગતવાર ચર્ચા કરો. ૧૪

૪ ભારતમાં માળખાગત સુવિધાના વિકાસમાં રાકેશ મોહન કમિટીની વિગતવાર ચર્ચા કરો. ૧૪

અથવા

૪ ભારતમાં માળખાકીય વૃદ્ધિના સંદર્ભમાં બિનનિવાસી ભારતીય અને પ્રત્યક્ષ વિદેશી મુડીરોકાણની વિગતવાર ચર્ચા કરો. ૧૪

૫ નીચેનામાંથી કોઈ પણ બેના જવાબ આપો : ૧૪

(અ) પાણી વિતરણ વ્યવસ્થાની સમસ્યાઓ.

(બ) હવાઈ વ્યવહારના શુલ્કનું નિર્ધારણ સમજાવો.

(ક) માનવ સંસાધન અને માનવમૂડીની ચર્ચા કરો.

(ડ) ભારતમાં લોકભાગીદારીને સમજાવો.

ENGLISH VERSION

Instruction : All questions are compulsory.

1 What is development ? Explain the problems of thermal, Hydel and Nuclear energy development in details. 14

OR

1 Explain the price determination of Water, Gas and Electricity and problems of supply in Urban and Rural area. 14

2 Explain the road structure of India and discuss the problems of finance as well as development. 14

OR

2 Explain the development of railway, airport and shipping during five year plan in India. 14

3 Explain the approaches of education as well as manpower and also discuss education growth and economic growth in detail. 14

OR

3 Discuss the economic dimensions of health services and its financial management in India. 14

4 Discuss Prof. Rakesh Mohan Committee in reference to Infrastructure development in India. 14

OR

4 Explain the Non-Resident Indian (NRI) and Foreign Direct Investment (FDI) growth in reference to Infrastructure growth in India. 14

5 Answer any two : 14

(a) Problems of Water Distribution System

(b) Explain the determination of Air Price

(c) Discuss the Human Resources and Human Capital

(d) Explain Public Private Partnership in India.